

Katalog české vizitkové fotografie

Díl I, doba předsecesní (1859 – cca 1892)

verze 1.6

Radek Ocelák

foto@podoby-predku.cz

Historie verzí

verze **1.0** – 11. 2. 2019

verze **1.1** – 7. 12. 2019 – mírné přecenění některých položek, cca 20 nových ateliérů

verze **1.2** – 18. 3. 2020 – doplněn vývoj módy, mírné přecenění položek, cca 10 nových ateliérů,
odstraněn nespolehlivý indikátor výskytu v secesním období

verze **1.3** – 23. 8. 2020 – mírné přecenění pražských ateliérů

verze **1.4** – 23. 4. 2021 – doplněno cca 30 ateliérů, mírné úpravy cen, doplněny ukázky

verze **1.5** – 15. 11. 2021 – doplněno cca 70 ateliérů

verze **1.6** – 17. 7. 2022 – doplněno cca 20 ateliérů

Licence

Licence Creative Commons BY-SA: toto dílo smí být rozmnožováno v jakémkoli formátu, libovolně šířeno a upravováno, za podmínky uvedení původního autora a zachování stávající licence.

Summary / Zusammenfassung

The present material is a draft catalog of Carte-de-visite photography in the area of what is now Czech Republic, in the pre-Art-Nouveau era (from 1859 to about 1892). It aims to provide an estimate in CZK of the collector value of CdV photographs by photographic studios and 4 subperiods (defined in combined terms of year and style).

Das vorliegende Material ist ein Entwurf eines Katalogs der Fotografie im Visitformat, der das Gebiet der heutigen Tschechischen Republik vor der Jugendstilperiode (von 1859 bis etwa 1892) umfassen soll. Das Ziel ist, eine Schätzung des Sammlerwerts von Visitfotografien aus verschiedenen Fotostudios und 4 Teilperioden (definiert in Bezug auf Jahr und Stil) in CZK bereitzustellen.

Obsah

Historie verzí.....	1
Licence.....	1
Summary / Zusammenfassung.....	1
1. Východiska.....	3
1.1. Fotografická vizitka jako sběratelský materiál.....	3
1.2. Faktory sběratelské hodnoty.....	3
1.3. Formáty.....	4
1.4. Cenotvorba a upozornění.....	5
2. Periodizace vizitkové fotografie.....	5
2.1. Kritéria periodizace.....	5
2.2. Periodizace.....	6
3. Ukázky.....	9
4. Katalog.....	30
5. Literatura.....	44

1. Východiska

1.1. Fotografická vizitka jako sběratelský materiál

Kabinetní a vizitková portrétní fotografie 19. století se jako objekt sběratelského zájmu pohybuje kdesi uprostřed na škále mezi jedinečností a masovou produkcí. Mezi individualitou uměleckých děl a osobních artefaktů (dokladů, dopisů...) na straně jedné a sériovou produkcí tiskových materiálů (knih, pohlednic, poštovních známek, etiket...) na straně druhé. S prvním pólem ji pojí jedinečnost portrétovaného subjektu a jeho okamžitého fotografického zpodobení. K druhému pólu ji přibližuje rutinní charakter dobové živnostenské ateliérové produkce a využívání typizovaných kartonů jako podkladu fotografie. Do určité míry k němu směřuje i obvyklé rozmnožování výsledku: typickou ateliérovou zakázkou 19. století byla vizitková fotografie v 6–12 exemplářích určených k předávání v rámci společenského styku. (Samostatným tématem jsou v tomto masověji rozmnožované vizitkové fotografie míst a známých osobností. Těm se v tomto katalogu v zásadě nevěnujeme.)

K tomu, co je na konkrétním artefaktu jedinečné, můžeme mít různé silný osobní vztah. To, co je na něm obecné, jej činí přístupným obecnému sběratelskému a poznávacímu zájmu a zakládá možnost jeho více či méně objektivního ocenění v rámci těchto zájmů. Jedinečnost vizitkové fotografie spatřujeme dnes nejčastěji v tom, že zachycuje cosi nebo kohosi z minulosti naší rodiny nebo jiné blízkce se nás dotýkající historie. Tato naprosto individuální hodnota je mimo jakékoli zobecňující, a zvláště katalogové zachycení. Je-li vizitka jedinou v rodině dochovanou fotografií naší praprababičky, bude pro nás obvykle neocenitelná bez ohledu na běžnost, rutinnost, masovost všeho ostatního, co na ní může sběratel spatřovat.

Tento katalog se záměrně, neboť nutně mívá se vším, co je na hodnotě vizitkové fotografie zmíněným způsobem individuální, a snaží se zachycovat její obecnost. Pokoušíme-li se tedy dále odhadnout sběratelskou hodnotu jednotlivých těchto artefaktů, jedná se nám vždy o hodnotu z pohledu sběratele, pro něž je zobrazená osoba v zásadě anonymní a který k fotografii nemá ani žádný další blízkce osobní vztah. Ačkoli je snad něco takového u sběratelského katalogu samozřejmé, považujeme za vhodné toto zdůraznit vzhledem k mimořádné důležitosti, kterou konkrétní naše pojednávané předměty mohou mít pro zcela úzký, nám většinou neznámý okruh osob.

1.2. Faktory sběratelské hodnoty

I po uzávorkování zmíněných individuálních hodnot pochopitelně zůstává množství faktorů, jimiž může být sběratelská hodnota – a katalogová cena jako její nedokonalý odhad – ovlivněna. Popíšme proto typický případ, na který se v tomto katalogu orientujeme: je jím vizitková fotografie jedné (jak už řečeno, v zásadě neznámé) osoby, v běžném pojetí živnostenského portrétního (v kvalitativním rozmezí od dobrého po rutinní; portrétem je tu míněno i zobrazení celé postavy) a v dobré kvalitě dochování fotografie i podkladového kartonu – nanejvýš s lehkými známkami opotřebení. Jednotlivé možné kontrasty k tomuto vymezení očekávatelným způsobem předznamenávají jak pozitivní, tak negativní odchylku od standardního katalogového ocenění. Její přiměřené vyčíslení pro jednotlivé případy necháváme na soudnosti uživatele toho katalogu.

Očekávanou hodnotu vizitky zvyšují nebo mohou zvyšovat:

- tematické neobvyklosti snímku, žánrové, kostýmní, žertovné, místopisné apod. prvky (jež však zároveň snímek posouvají poněkud mimo rozsah tohoto katalogu)
- znalost konkrétního určení zobrazené osoby (ovšem s nezbytným ohledem na důvěryhodnost popisu)
- vyobrazení známé osobnosti (které však zároveň znamená pravděpodobnost masového rozmnožení daného snímku, působící směrem opačným)
- nevšední fotografické kvality portréту
- mimořádná kvalita dochování (intaktní stav)
- neobvyklosti úpravy fotografie a kartonu
- zajímavost z hlediska sběratelsky oblíbených témat typu móda, šlechta, fauna, vojsko...

Očekávanou hodnotu vizitky snižují

- nekvalitní portrétní práce a další zpracování vizitky (pokud nejsou dokladem nejranějšího fotografického provozu)
- špatné dochování (silnější opotřebení, poškození vinou nevhodného skladování, někdejší ostřížení kartonu za účelem umístění v rodinném albu)

Mimo tuto variabilitu je klíčovým limitem tohoto katalogu především velmi omezená jemnost kategorizace. Členění do čtyř předsecesních časovo-stylových period, jež pro účely katalogu vymezujeme, je z pochopitelných důvodů nezpůsobitelné zachytit detaily vývoje jednotlivých ateliérů a detailnější rozdíly ve sběratelské hodnotě jejich artefaktů. Katalogová cena je vždy **odhadem ceny pro relativně nejběžnější typ nebo typy z produkce daného ateliéru v daném období**. Nezahrnuje vzácnosti, pro jejichž pojednání nemáme z podstaty věci v této fázi poznání dostatek spolehlivých informací. (Analogií mohou být např. katalogové ceny poštovních známek, kde teprve pokročilejší a detailnější katalogy přinášejí informaci o existenci vzácných variant obrazu nebo zoubkování na daném, jinak běžném typu.)

1.3. Formáty

V kategorizaci a cenových odhadech se tento katalog soustředí na fotografickou vizitku, tj. formát fotografického portréту a kartonu o rozměrech cca 65 x 105 mm (variuje především užší rozměr, a to cca v rozmezí 61–68 mm). Jedná se o první skutečně masově (od roku 1859) rozšířený formát portrétní fotografie, jednoznačně kvantitativně převládající nejméně po celé předsecesní období a pravděpodobně až do doby 1. sv. války (nástup fotopohlednicového formátu). Formát tzv. kabinetky o rozměru cca 106 x 166 mm, s nímž se vizitka často terminologicky směšuje, přes uvedení již roku 1867 nebyl v předsecesním období pro vizitku kvantitativní konkurencí (vzhledem k podobné funkci při podstatně vyšší ceně). Tím méně jí byly ostatní, z dnešního pohledu atypické a přinejlepším dočasně populární, formáty. Vzhledem k původu vizitek a ostatních formátů v týchž ateliérech může tento katalog sloužit jako vodítko i v oceňování těchto ostatních formátů. Jedná se však pochopitelně o vodítko pomocné, nutně ignorující všechna specifika těchto formátů vůči vizitce jako formátu dominantnímu.

1.4. Cenotvorba a upozornění

Ceny uvedené v tomto katalogu jsou nutně **nedokonalým odhadem** sběratelské hodnoty pojednávaných artefaktů. Odrážejí autorovu nejlepší znalost věci v době přípravy příslušné verze katalogu, s ohledem na běžnost a vzácnost jednotlivých typů a na známé či předpokládané sběratelské postoje k nim. Katalog je, pokud je autorovi známo, prvním pokusem o takto obecné uchopení pojednávaného předmětu, a proto přinejmenším u jeho raných verzí je nutno počítat i s **velmi vážnými nepřesnostmi** v poznání faktické a sběratelské situace. V případě zjištění takových nepřesností může v další verzi katalogu logicky následovat úměrná **změna jednotlivých ohodnocení**.

Katalogové ceny mohou tedy být pouze autorovým **nezávazným doporučením** v oceňování příslušných artefaktů v rámci sběratelských transakcí. Samy o sobě **nezakládají smluvní vztah žádného druhu ani práva nebo povinnosti autora nebo jakékoli jiné strany** s ohledem na pojednávaný předmět.

Chyby zápisu a sazečské chyby jsou vyhrazeny.

2. Periodizace vizitkové fotografie

2.1. Kritéria periodizace

Datování konkrétní vizitkové fotografie může být obtížná záležitost. Pouze u malé menšiny existujících vizitek je ze samého kartonu nebo z důvěryhodného popisku znám konkrétní rok původu fotografie. Tyto roztroušené informace však ve svém souhrnu umožňují časově zakotvit stylovou periodizaci vizitek (jak na úrovni celého fotografického „ekosystému“, tak na úrovni jednotlivých ateliérů, jež máme však z tohoto hlediska zpracovány jen ojediněle). Takto vzniklá periodizace pak zpětně umožňuje přibližnou dataci časově neurčených vizitek. Míra úspěšnosti takové datace na obecné, „ekosystémové“ úrovni není absolutní. Období typičnosti jistého vizitkového stylu není ostře ohraničené: jednotlivé styly mohou v praxi různých ateliérů po jistou, třeba i dlouhou dobu přetrvávat do stylových období následujících. Toto „přežívání“ stylu je výrazně obvyklejší než předjímání; jinými slovy, vizuální styl vizitkové fotografie zpravidla rychleji nastupuje, nežli mizí. Zatímco tedy přítomnost stylových prvků určuje nejpravděpodobnější období vzniku, v určování „okrajů“ této pravděpodobnosti vystupuje asymetricky. Udává spíše *terminus post quem* (tj. kdy nejdříve mohla vizitka vzniknout) nežli *terminus ante quem* (kdy nejpozději). Exaktnější vymezení je pak možné pouze na základě zmapování činnosti konkrétního ateliéru.

Z těchto důvodů je naše katalogová periodizace vizitkových fotografií založena na kombinaci časového a stylového kritéria. Stejně jako cenové odhady v tomto katalogu předpokládají běžný živnostenský portrét a dobrou zachovalost fotografie i kartonu, tak jeho periodizační kategorie předpokládají soulad roku vyhotovení se stylem pro něj typickým, popřípadě stylové řazení fotografie časově neurčené. Jedině takový přístup umožňuje přisoudit orientační ceny celé mase převážně nedatovaných vizitek domácí provenience. Výjimky – vizitky se spolehlivou datací a v časově netypickém stylu – pochopitelně existují, řadíme je však na úroveň detailu, o jejíž postižení se v tomto katalogu nemůžeme prozatím ani pokoušet. Podobně obtížná je jakákoli systematizace ateliérově neoznačených snímků (včetně snímků na generických kartonech „Visit Portrait“ apod.).

Důležitým doplňkovým vodítkem fotografické datace je dobová móda účesů a oděvů (především ženských), jejíž vývoj se v naší periodizaci pokoušíme alespoň v hlavních rysech postihnout také. I zde se dá předpokládat, že nástup jakékoli módy je v principu rychlejší než její ústup.

Některé obrazové a technické prvky vizitkové fotografie na své soustavnější zohlednění v obecné a naší katalogové periodizaci vizitek teprve čekají. Patří k nim především fotografická technika ve svém vývoji a v rozsahu od způsobu portrétní práce po chemii a technologii uchovávání obrazu.

Zatímco následující stylový popis se pokouší postihnout vývoj vizitkové fotografie v pětiletých, mechanicky počítaných intervalech, výsledná katalogová kategorizace toto členění redukuje do menšího počtu období na základě stylové soudržnosti a sběratelských ohledů.

2.2. Periodizace

1. polovina 60. let 19. století (katalogové období O1)

Období bleskového šíření fenoménu vizitkové fotografie u nás. Snímky celé nebo tříčtvrteční (sedící) postavy (i skupiny). Vzhledem k tomuto způsobu zobrazení a nevelkému rozměru tváře je značná část pozornosti upřena k oděvu: u žen panuje výrazná móda krinolín a rukávů rozšířených v oblasti předloktí (vzor Garibaldi), u mužů cylindry a vzájemně kontrastní kalhoty a plášť (popř. i vesta). Pláště mají v tomto období obvykle délku nad kolena až ke kolenům (v kontrastu ke kratším sakům pozdějších období). Variantou je slovansko-vlastenecká čamara nebo (jako i kdykoli později) uniforma. U mužů jsou časté licousy, u žen (především starších) doznívá móda vlasů hladce sčesaných k uším a přes ně (zcela dominantní v předchozím daguerrotypickém období), u nejstarší generace žen i móda čepců uzavíraných pod bradou.

Karton fotografie je v přírodní bílé barvě, označení ateliéru na reverzu (někdy razítkem či nálepkou) je zpravidla drobné a střízlivé, umístěné na střed kartonu.

2. polovina 60. let (katalogové období O1a)

Přetrvává typ celé a tříčtvrteční postavy, běžnějším portrétním typem se však stává „bysta“, s úpravou v ohraničeném oválu nebo „do ztracena“. Oproti pozdějším portrétním obdobím je v této době portrét relativně drobný, umístěný na střed vizitky. Karton je nadále přírodně bílý, označení ateliéru na reverzu nadále drobné, postupně však typograficky odvážnější nebo zdobné ve stylu „druhého rokoka“.

1. polovina 70. let (katalogové období O2)

Po vyčerpání vizitkové konjunktury 60. let se významně redukuje počet ateliérů. Doznívají starší portrétní typy (postava, a tím spíše skupina, je nadále na vizitkách – v konkurenci kabinetek – typem menšinovým), objevuje se bysta v celoplošném obdélníku (namísto staršího oválu nebo úpravy „do ztracena“) a ohraničení tenkou (někdy červenou) linkou po okraji averzu. Vedle přírodně bílých kartonů se objevují lesklejší bílé a přírodní žlutohnědé, později i kartony pastelových a dalších výraznějších barev. Označení ateliéru na reverzu se postupně mění od centrálního k celoplošnému.

Konec 60. let byl v ženské módě charakteristický zúžením šatové siluety, kde symetrickou širokou krinolínou nahrazuje tzv. honzík v zadní části figury. Tato proměna není na dobových vizitkách příliš

patrná, protože žánr figury tou dobou již převážně ustoupil detailnějšímu portrétu v rozměru bysty. Analogickou proměnu však prodělal dámský účes: ten se taktéž při pohledu zřepředu zeštíhluje a hmota účesu se přesouvá z oblasti uší (které zůstávají odhaleny) do oblasti týlu; zde se objevuje množství sofistikovaných kreací, jejichž společným jmenovatelem je vzpínání do prostoru za temenem.

Po celou dobu historické fotografické produkce však platí, že vyhraněná oděvní a účesová móda se důsledně realizuje u majetných vrstev, zatímco u žen ze středních a nižších – jsou-li fotografovány – jde zpravidla o kompromis módního ideálu s hmotnou realitou. Zároveň obecně platí, že móda mužského oděvu a úpravy hlavy je setrvale střídmejší než ženská a k datování snímku většinou příliš neposlouží.

2. polovina 70. let (katalogové období O2)

Vizitkový útlum a pomalý rozvoj stylových tendencí předchozího období. Menšinový výskyt barevných a vypouklých kartonů, ojediněle černý karton, plošný a zdobný potisk reverzu s hojným zobrazováním získaných medailí.

1. polovina 80. let (katalogové období O2/O3)

Výrazný nástup černých kartonů a zlatého potisku na kartonech černých i jiných. Od této doby nadále jsou používány výrazně silnější kartony než dosud. Rovnováha obdélníkového a oválného portrétního zobrazení. Nadále hojně zdobené a celoplošné reverzy kartonů.

Osmdesátá léta jsou dobou opticky nejužšího sešněrování ženské figury pomocí korzetů a těsně krejčovsky (do podoby přesýpacích hodin) vypracovaných, ke krku upnutých živůtků či kabátků. Hlavní hmota dámského účesu nadále zůstává v oblasti horního týlu, oproti dřívějšímu prostému sčesání z čela se ale zcela dominantními stávají ofiny, někdy s širokým založením i na spáncích. Ramenních vycpávek se dosud nepoužívá, nasazení rukávů v rameni může však být zvýrazněné, někdy při čelním pohledu až „špičaté“. Černé kartony, ofiny a vypasované kabátky společně vytváří specifickou vizualitu kartonových fotografií, která je pro tuto dobu zcela charakteristická.

2. polovina 80. let (katalogové období O3)

Trvání černých kartonů, zlatých potisků na černém i bílém podkladu, častý je červený potisk na bílém kartonu. Obdélníková preference v portrétním zobrazení (ústup oválů), ostré ohraničení zcela převažuje nad úpravou „do ztracena“. Převládá ještě těžký, zdobný a plošný potisk reverzu včetně získaných ocenění, objevuje se však již typ lehčího diagonálního označení reverzu s výrazně redukovanou informací i ornamentem – první náběh k pozdějšímu secesnímu tvarosloví.

1. polovina 90. let (katalogové období O3/secese)

Téměř úplně mizí černé kartony, ustupují těžké zlaté potisky a postupně se prosazuje odlehčený diagonální potisk, často „psaným“ fontem (oproti klasicistním tiskacím fontům staršího období). Koncem období se místo zlaté objevuje zelený litografický potisk, charakteristický jemným šrafováním ploch, který je základním prvkem nastupujícího secesního stylu. Dalším jeho projevem je rychlý nový nástup úpravy „do ztracena“ (v předchozím období 80. let zcela menšinové). Běžné jsou však dosud předsecesní dekorace s využitím medailí a erbů.

Objevuje se také potiskový typ „sevrženého seskupení údajů“, často vychýleného z centrální pozice reverzu, vyskytující se v praxi pouze některých ateliérů (např. Eckert, Pícek, Kolínský, Langhans...) a až do počátků 20. století ignorující převažující stylové trendy.

2. polovina 90. let (předpokládané katalogové období secese)

Nad starším tvaroslovím potisků se dále prosazuje a postupně získává převahu secesní dekorativnost: odmítnutí vizuální historizace (tvarů klasicistních, rokokových, klasických stabilních fontů, erbů...), medailí, zlatého písma a ořizky ve prospěch moderních, někdy až výstředních fontů psaných nebo bezpatkových, diagonálních nápisů, převážně zeleného (zřídka modrého nebo fialového) litografického potisku, florálních křivek a dekorací, šrafovaného podkladu. Téměř veškeré portréty této doby jsou v úpravě „do ztracena“. Pochopitelně se jedná o období mnoha stylových kombinací, v nichž některé prvky vizitkových kartonů vizuálně odkazují do minulosti, zatímco jiné drží krok s nastupující secesí. Běžným se stává slepotisk.

Z ženského účesu touto dobou již zmizely rovně střižené ofiny a typickou úpravou se stává jemné zkadeření vlasů nad čelem a spánky. Dámské figuře dominují zdůrazněná (i vycpaná) ramena a rukávy široce tvarované v oblasti paží. Materiály se zdají obecně lehčí a světlejší než v období 80. let, trvá však dosud upnutí šatů ke krku.

1. polovina 0. let (předpokládané katalogové období secese)

Období převažující secese. Není přitom zcela výjimečné udržení starších podob především u konzervativních ateliérů (např. Eckert) a starších regionálních ateliérů (které např. na kartonech podržují přehlídku svých ocenění).

2. polovina 0. let (předpokládané katalogové období pozdní secese)

V nadále převažující secesi zeleného či modrého ladění je vizuální novinkou především nástup šedomodrých kartonů s modrým potiskem na reverzu (a někdy zároveň bílým na averzu). Koncem období přicházejí do módy podklady v kartonové hnědi.

Kyvadlo dámské účesové módy okolo roku 1910 dospělo od úzkých, dozadu a vertikálně tvarovaných účesů 70. a 80. let až k důrazu zcela opačnému, totiž k horizontálně výrazným, spíše dopředu hlavy soustředěným účesům typu „letišť“. V téže době konečně nastává v ženském oděvu uvolnění krku. Jako vždy jsou nositelem změn mladé ženy a módní tvarosloví předchozích dob se déle udržuje na snímcích těch starších.

10. léta (předpokládané katalogové období pozdní secese/republika)

Doznívání secese je uspišeno vizuální střídmostí související s podmínkami 1. světové války.

20. léta (předpokládané katalogové období republika)

Období republiky. Proměna vizitkových kartonů v duchu civilismu a grafické moderny.

3. Ukázky

Ukázka vizitek katalogového období O1

Ukázka vizitek katalogového období O1

Ukázka vizitek katalogového období O1

Ukázka vizitek katalogového období **O1**

Ukázka vizitky katalogového období **O1a**

Ukázka vizitek katalogového období O1a

Ukázka vizitek katalogového období **O1a** (resp. přechodný typ **O1/O1a**)

Typické účesy 60. let.

Ukázka vizitek katalogového období O2

Ukázka vizitek katalogového období O2

Ukázka vizitek katalogového období O2

Ukázka vizitek katalogového období O2

Typické účesy 70. let

Ukázka vizitek katalogového období O3

Ukázka vizitek katalogového období O3

Ukázka vizitek katalogového období O3

Typické oděvy a účesy 80. let

Ukázka vizitek katalogového období O3, typ reverzu „sevržené seskupení údajů“

Ukázka vizitek období secese

Ukázka vizitek období secese

Ukázka vizitek období pozdější secese

Ukázka vizitek období secese

Ukázka vizitek období pozdní secese/republiky

Ukázka vizitek období pozdní secese

Ukázka vizitek období republiky

4. Katalog

Použité značky

80 – cenový odhad v Kč

* – udáván výskyt, cenu neodhadujeme

(*) – pravděpodobný výskyt, cenu neodhadujeme

x – nevyskytuje se

(prázdné pole) – informace chybí nebo výskyt není předpokládán

Shrnutí katalogových období

O1 – typ vizitková postava (i skupina) 1860 až 1865

O1a – typ vizitková bysta v oválu či „do ztracena“ 1865 až 1870

pozn. za přechodný typ **O1/O1a** možno považovat jednak rané bysty, jednak postavy odkazující úpravou kartonu na druhou polovinu dekády

O2 – typ bysta nebo postava 1870 až 1880

O3 – typ bysta nebo postava 1880 až cca 1892

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Beroun	Josef Husák					90
Beroun	F. Volinský					80
Beroun	Zelený		200	(*)		
Brno	Ferdinand Brožek		230	150	x	x
Brno	Michael Faden					70
Brno	Rudolf Gaupmann		250	160		
Brno	Johann B. Gratzner					80
Brno	Josef Haier		250	160	110	
Brno	Johann Hayder		250	160		
Brno	Vilém Hirsch					70
Brno	Eduard Hiss			160	120	90
Brno	Hübner und Feja		270			
Brno	Ignác Klatowski	též Klatowski a Hiss	270			
Brno	Julie von Kovács		340	200		
Brno	J. Kunzfeld	dříve viz Praha			70	60
Brno	Zdenko Mann					90
Brno	Antonín Mayssl		250	160	120	
Brno	Carl Pietzner	množství filiálek po r. 1900				30
Brno	Leopold Quittner			160		
Brno	J. Müller	též Samuel Wagner a Julius Müller	250	140		
Brno	Rafael	zprvu též Ateliér Rafael Karla Klíče; později filiálky Kroměříž, Prostějov, Rosice, Vyškov	200	100	50	30
Brno	Julius Roske		270			
Brno	J. B. Rottmayr	pobočka rakouských ateliérů		160	100	
Brno	Charlotte Saxová		270			
Brno	Emilian Schnepel		250	160	110	60
Brno	Adolf Schwöder		250	160	110	
Brno	J. L. Šichan					60
Brno	J. Friedrich Terček	též Terček a Czakány	300			
Brno	Quido Trapp		*	160	110	90
Brno	Wildner		(*)	120	80	40
Broumov	Leopold Kahler					70
Bruntál	S. Friedl				130	
Bruntál	M. Rosmanith		270	170	130	
Bruntál	Robert Rotter					100
Břežany (?)	J. Weinroch		200			
Bystřice pod Hostýnem	Wichera					80
Čáslav	R. Habel					60
Čáslav	J. Purr					70

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Česká Lípa	Anton Böhm					90
Česká Lípa	Heinrich Grossmann		270			
Česká Lípa	Franz Hackel	těž Rumburk				90
Česká Lípa	A. Hagenburg Hiecke		270			
Česká Lípa	Max Köppe					60
Česká Lípa	Albert Mayer				120	80
Česká Lípa	Franz Rösler					80
Česká Lípa	Friedrich Schäferna				130	90
Česká Lípa	Julius Schlegel	těž Liberec, filiálky Cvikov, Nový Bor, Mimoň				70
Česká Lípa	F. Weiss		250	170	130	90
České Budějovice	Bartoloměj Čurn (Czurn, Curn)			(*)	(*)	
České Budějovice	Čeněk Hrbek	později Klatovy, Plzeň	160	130		
České Budějovice	Florián Maschek		(*)	(*)		
České Budějovice	Adolf Pech	v 70. letech též se společníky Pech a Hrbek, Pech a Wolf	(*)	100	70	40
České Budějovice	Rudolf Preis		x	x	120	x
České Budějovice	J. Příbramský				x	70
České Budějovice	Jan Gustav Richter (und Sohn)		180	130	100	x
České Budějovice	Jan Nepomuk Ritter					70
České Budějovice	Johann Rundensteiner				90	70
České Budějovice	Rudolf Wendler					90
České Budějovice	Josef Woldan				120	80
Český Dub	Joh. Pícek	těž Semily			90	
Český Krumlov	Josef Lenz					90
Český Krumlov	Fr. Polak			150		
Český Krumlov	Josef Wolf					90
Český Krumlov	Gotthard Zimmer	těž Zimmer u. Sacher, též Zimmer's Wittwe u. Josef Seidel			120	90
(Český) Těšín	Georg Bialoruski		200			
(Český) Těšín	Gustav Feyerabendt		200			
(Český) Těšín	Germann a Goldmann	těž Gebrüder Goldmann, Edward Goldmann	200	140		
(Český) Těšín	Paul Cherny		200			
(Český) Těšín	Heinrich Jandaurek	těž Opava			90	70
(Český) Těšín	Richard Jastrzembksi		200	140	80	70
Dačice	V. Grilz					90
Děčín	F. Jungmann		150	120	90	
Děčín-Podmokly	Jungmann a Albert				90	
Děčín-Podmokly	Adolf Albert					80
Domažlice	Ignác Kranzfelder				100	80
Domažlice	Josef Tauber					90
Dvůr Králové n. L.	Fr. Bibl	těž Pardubice			130	

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Dvůr Králové n. L.	František Zelinka				140	
Františkovy Lázně	F. Hähnisch					90
Františkovy Lázně	J. B. Giehl	těž Waldsassen	200			
Františkovy Lázně	F. Grillich					90
Františkovy Lázně	Josef Prökl		180	140	120	
Františkovy Lázně	C. B. K. R. von Sternfeld	těž později Cheb	160	120	80	
Frýdek-Místek	Ludwig Niemtschik		250	150	130	70
Frýdlant	A. Neuhäuser					70
Frýdlant	J. Köhler				80	60
Habry	Karel Hajna	později Lysá nad Labem			140	
Havlíčkův Brod	G. Dvořák				100	60
Havlíčkův Brod	Jan Šťastný				120	
Hejnice	Friedrich Reismann					90
Hodkovice nad Mohelkou	A. F. Branke		180	120	90	
Holešov	A. Młodzik				90	80
Horní Planá	Mat. L. Volbrecht					100
Horšovský Týn	Ignác Kranzfelder					100
Hořice	Jan Pícek	těž Česká Lípa			80	
Hořice	J. Šimon	těž Turnov				80
Hostinné	Anton Carl Pitzek	těž pobočka Janské Lázně	220	170		
Hostinné	Josef A. Staffa					80
Hradec Králové	K. Bitterlich		150	120	90	60
Hradec Králové	Adolf Russ	těž filiálka Chrudim	170	130	90	60
Hradec Králové	Julius Russ				90	60
Hradec Králové	A. Ženíšek					80
Hranice na Moravě	J. von Wichera					100
Cheb	Johann Lorenz Bergler		x	x	100	x
Cheb	Adolf Kristen		x	x	100	100
Cheb	Johann Theodor Meier	těž Mariánské Lázně, Františkovy Lázně	150	130	80	80
Cheb	Josef Prökl			(*)		
Cheb	C. B. K. R. von Sternfeld	těž Františkovy lázně	x	(*)	80	60
Cheb	Friedrich Weigend		x	x	x	80
Chomutov	Killiches					100
Chomutov	Harald Stadermann				100	90
Chrudim	Eugene Bourdon		200	150		
Chrudim	František Gallat			150	100	
Chrudim	Karolína (Tietz-)Gallatová	těž sestry Gallatovy, těž Tietz-Gallat, těž filiálka Praha-Vinohrady		*	90	60
Chrudim	J. Krink	viz těž Praha-Vinohrady				40
Chrudim	Edm. Tietz	viz Karolína (Tietz-)Gallatová				

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Chřibská	A. Kny				140	
Jablonec nad Nisou	Ernst. J. Müller	těž Liberec				70
Jablonec nad Nisou	Anna Pače			170	130	
Jaroměř	Ludwig Lorenz	zprvu snad otec Josef Lorenz	200	150	80	60
Jaroměř-Josefov	Karl Zeleny				100	80
Jeseník	Aberle		250			
Jeseník	Fitz		200	150	120	100
Jeseník	J. Springer		250	170	(*)	(*)
Jičín	Fr. Hetschel		180	150		
Jičín	František Hora			*	*	
Jičín	Josef Jaro				150	
Jičín	Lahn				130	100
Jičín	Josef Pícek				80	40
Jičín	Hugo Tichý		160	120		
Jihlava	Ferdinand A. Brožek				*	*
Jihlava	Eugen Kraczmér					90
Jihlava	Staeger – Haupt	těž samostatně Haupt			80	70
Jihlava	Stastny				100	80
Jihlava	J. Ulrich a R. Pickarowitz					100
Jílové	J. F. Špachta					90
Jindřichův Hradec	Františka Baumruková		300	170		
Jindřichův Hradec	Bohdan V. Liška					80
Jiříkov	Josef Heine				120	
Kadaň	H. Wermann					100
Kamenický Šenov	Sebastian Zeh				120	
Karlovy Vary	E. Anton		150	120	100	80
Karlovy Vary	Martin Hirsch				100	80
Karlovy Vary	S. Kohn	těž Praha?			120	
Karlovy Vary	Emil Popp		180	120		
Karlovy Vary	B. Wagner					80
Karlovy Vary	M. L. Winter	filiálka Prahy	100	80		
Kladno	F. Šrotýř					70
Klatovy	Hoffmann					90
Klatovy	Čeněk Hrbek		150	130		
Klatovy	František Kneifel				140	
Klatovy	Ignác Kranzfelder	filiálka Domažlic			100	80
Klatovy	Klement Kreuzinger					90
Kolín	Jul. Domenegoni					100
Kolín	František Guld					90
Kolín	Vilém Jansa					100
Kolín	František (Vilém) Krátký		x	x	110	70
Kolín	A. Pinkas	těž Kutná Hora, Praha?			100	70
Kolín	Bohuslav Rafael	těž Josef Rafael				90

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Kolín	Josef Šmíd				130	
Kolín	Heinrich Teichtner		180	140		
Kolín	Jindřich Veverka			150	120	
Králíky	A. F. Grifkovski		(*)	150	120	90
Kraslice	L. Kopp				130	
Kraslice	Antonia Schmidt				130	100
Krásná Lípa	Hermann Hampel			150	120	90
Krnov	Liebisch					(*)
Krnov	F. Sternitzky			160	130	
Kroměříž	Antonín Havlíček					90
Kroměříž	Wilhelm Sonntag			150	90	70
Kutná Hora	H. Dittrich		(*)	130	80	60
Kutná Hora	Josef Šteffel		x	x	x	80
Kutná Hora	bratří Výborný					70
Liberec	Wenzel Ferdinand Jantsch		*	*	*	
Liberec	Hubert Ginzl				90	70
Liberec	Josef Hoffmann					80
Liberec	Robert Haensel				90	
Liberec	Karl Karasek	těž Jablonec			100	
Liberec	Ernst. J. Müller	těž Jablonec				60
Liberec	Wilhelm Pfeiffer		180	140		
Liberec	Julius Schlegel	těž filiálky Česká Lípa, Cvikov, Nový Bor, Mimoň	170	110	80	
Liberec	Ferdinand Stracke					90
Libuň	J. Pařík			140	120	
Lipník	Kohut					90
Litoměřice	H. Klug					90
Litoměřice	A. Porkert				100	80
Litoměřice	J. W. Rausch			140	100	
Litoměřice	F. Seidel		200	140	100	
Litoměřice	Arthur Voigt					*
Litomyšl	Antonín Dvořák		200			
Litomyšl	V. Glatter				100	
Litomyšl	J. Zlabinger				100	
Louny	V. F. Dvořák					80
Louny	J. Vrba				100	
Luhačovice	Max Schön					80
Lysá nad Labem	Karel Hajna	dříve Habry				100
Mariánské Lázně	H. Ehrlich					80
Mariánské Lázně	Anton Güntner					90
Mariánské Lázně	Jerie a Massak			130	100	
Mariánské Lázně	J. Th. Meier	těž Cheb	200			
Mariánské Lázně	Ernst Pflanz		200	150	120	100
Mariánské Lázně	A. Zickler					90

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Mělník	J. B. A. Weigner	dříve Praha				80
Mikulov	Josef Arnold	těž Arnold a Eberl	200	150	(*)	
Mikulov	Edmund Violand		(*)	(*)	140	(*)
Mikulov	Franz Elstner		x	x	x	90
Milevsko	Jan Jindrák		*	*		
Milevsko	Ottomar Pokorný			160		
Mimoň	S. Linke		170	130		
Mladá Boleslav	František Böger		200	150	90	70
Moravská Třebová	F. Brauner	těž F. Brauner a F. Hinterreiter				90
Moravská Třebová	Johann Kuhn				100	
Most	B. Stolz	těž Slaný			100	
Náchod	Eduard Hejzlar					90
Náchod	Kolínský	Fridolín Josef, Petr Pavel		140	90	70
Náchod	Vefa Lindaurová					90
Náchod	Antonín Markl		200	150		
Náchod	Theodor Pozděna		250			
Nepomuk	Josef Schächtl				120	
Nové Město na Moravě	Anton Mitschala				120	
Nový Bor	Gustav Görtler				100	
Nový Bydžov	A. Dunka				80	60
Nový Jičín	August Thiry	těž Fulnek			120	
Nymburk	Antonín Špoutil				80	70
Olomouc	W. Fischer		250	180		
Olomouc	F. Chytil					90
Olomouc	W. Lachnik			*		
Olomouc	Anton Lublinski	těž A Lubinsky a L. Schost	250	170	120	100
Olomouc	Adolf Maretko					90
Olomouc	Pichler & Comp.		250	170	120	
Olomouc	H. Seeburger	těž Seeburger a Feja, těž filiálka Rožnov	250	170	100	70
Olomouc	E. Selinger			170	100	80
Olomouc	Salomon Wasservogel	těž Opava, Ostrava, Krnov			100	70
Opava	Vinzenz Carl Arnt					
Opava	Fl. Gödel					90
Opava	R. Heinrich	později Theodor Heinrich	250	150	100	80
Opava	H. Jandaurek	pobočka Těšína			100	70
Opava	M. Krumski				120	90
Opava	Leopold Munk	těž Krnov			130	90
Opava	Josef Peterek			*	*	
Opava	Eduard Silberstein	těž Rožnov pod Radhoštěm			100	
Opava	Wenzel Trawnitschek				120	
Ostrava	Anton Brand					90
Ostrava	Antonín Havránek					90
Ostrava	August Rotter					90

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Pardubice	František Bibl				120	
Pardubice	A. Glöckner					90
Pardubice	F. A. Kaucky					80
Pardubice	Josef Pírka					70
Pardubice	Ferdinand a Josef Schaffner					90
Písek	A. Abelle		*			
Písek	Brunner (Karl, Konrád, Anna)		140	120		
Písek	August Liebelt		200	170		
Písek	Ottomar Pokorný	dříve Praha, Milevsko			100	80
Písek	Quast (Konrád Ferdinand, Jan Zachariáš, Karolina)	viz též Sušice			120	70
Písek	J. H. Steffel			160		
Písek	F. Svoboda			160		
Písek	Václav Šebele		250	200		
Písek	Jan Vavruška				100	70
Písek	J. Vrba			160		
Písek	Vilém Wietz					90
Planá u Mar. Lázní	Cajetan G. Stöhr					90
Plzeň	Otto Bielfeldt	též Mariánské Lázně, pak Praha	240			
Plzeň	J. Benda a spol.				90	70
Plzeň	Josef Böttinger	též Böttinger a Zýka		150	90	70
Plzeň	Dvořák a Roškota				90	70
Plzeň	Čeněk Hrbek	dříve České Budějovice, Klatovy; též Hrbek a Roškota		100	90	70
Plzeň	Kotschanderle	později Kotschanderle a Ott	220	160	130	70
Plzeň	J. A. Mattas					70
Plzeň	Mulaček a Haas			200		
Plzeň	F. Novák					70
	B. Saltzmann	též Salzmann a Hrbek	220			
Podbořany	F. Klier				140	
Polná	Antonín Klusáček		250	170	140	
Praha	Moritz Adler	později filiálky Benešov, Karlovy Vary			90	60
Praha	Bedřich (Friedrich) Anděl		230	170		
Praha	Th. Balvin				140	
Praha	Jan Bartoš		200	150	90	80
Praha	Jan Benda	později též Mladá Boleslav	x	120	80	60
Praha	Antonín Beran	též Beran a Benda	x	x	90	80
Praha	Bořivoj Bičovský		250	170		x
Praha	Otto Bielfeldt	dříve Plzeň				*
Praha	Mendel Abraham Blumenfeld				150	

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Praha	J. A. Brandeis		240	x	x	x
Praha	J. Brinda			180		
Praha	Ferd. Cikanek	těž Cikánek a Schnitzel		150	120	80
Praha	Emanuel Dítě		220	170		
Praha	Heinrich (Jindřich) Eckert	těž Eckert a Müller'n	200	130	90	70
Praha	Hynek Fiedler		x	80	70	70
Praha	František Fridrich		200	130	100	80
Praha	Bedřich (Friedrich) Grünberger					80
Praha	Hassel (Friedrich Bernhard, Johann)		x	x	110	x
Praha	Amand Helm		270	x	x	x
Praha	Oskar von Helly			180		
Praha	Josef Heidl				130	100
Praha	Helios					70
Praha	Franz Hložek		250	170	x	x
Praha	František Holeček		250			
Praha	Holoubek					90
Praha	F. Hora				100	
Praha	W. Horn		300	x	x	x
Praha	M. Klempfner	vzácněji Klemperer, též Klempfner a Paul	240	150	80	60
Praha	Samuel Kohn		200	150	120	
Praha	Eduard Kremann/Křemen		280	220		
Praha	Hynek/Ignác Kšandr		280			
Praha	Jindřich Lachmann		180	130	90	
Praha	Langer a Pommerrenig		160	130	90	
Praha	Langhans a Beran				100	
Praha	J. F. Langhans	od 1886 též Mariánské lázně, později další filiálky	x	x	90	70
Praha	Liebich a Janda					90
Praha	Jan Maloch		300	x	140	
Praha	Karel Maloch					80
Praha	Antonín Markl		300	(*)	x	x
Praha	X. Massak					80
Praha	W. Melzer		230	150	x	x
Praha	J. Mulač				90	60
Praha	Richard Musil				140	100
Praha	Maria Naser		230	130		
Praha	František Nešvara (Neschwara)				120	
Praha	Josef Novotný				130	
Praha	F. Schaffner					90

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Praha	Obholzer a Schrenk	těž Vrchlabí			140	
Praha	August Ludwig Otto		250	160	100	x
Praha	Adolf Pech	později České Budějovice	250	(*)	x	x
Praha	Anton W. Pinkas	těž Kolín, Kutná Hora			100	80
Praha	Karel Pták		250	170	120	100
Praha	Konrád Ferdinand Quast	později Písek	x		120	x
Praha	Ignác (Hynek) Rachota					70
Praha	Franz Rech			180	120	100
Praha	Alphons Reimers					90
Praha	A. Řehula		250	170	120	x
Praha	Wilhelm Rupp		280	180	x	x
Praha	Ferdinand Seifert		260	150	130	
Praha	Schmitt				120	100
Praha	Josef Steffel		x	x	*	100
Praha	Ambrož Stretti		200	150	x	x
Praha	Friedrich Stussak		*	*	120	80
Praha	C. Sumerecker		260			
Praha	František Šlechta		x	x	100	90
Praha	J. Tomáš		*	110	60	30
Praha	U města Paříže		280	180		
Praha	J. Ungar		270	170	x	x
Praha	Jindřich Veverka	těž Müller a Veverka, pak Kolín	220	170	x	x
Praha	J. Vogl					90
Praha	Ant. Wahner					90
Praha	Moritz L. Wambera		*	190	120	100
Praha	Alexander Wiesner	těž Wiessner a Schnitzel		160	140	
Praha	Moritz L. Winter	těž Gebrüder Winter	100	70	70	70
Praha	Jan Zámečník	těž Zámečník a Tomáš				80
Praha	J. W. Zuna		250	170	120	100
Praha	Antonín Žák	těž Hoppel a Žák	200	140	100	
Praha	Žák a Rachota				90	60
Praha	Jindřich Albert Adler				*	
Praha	Vojtěch (Adalbert) Bergmann				*	80
Praha	Adalbert Berka	těž Ústí nad Labem, Rumburk	*	*	*	
Praha	Rudolf Bock	těž Eduard Bock?			140	*
Praha	František Bohuslav					*
Praha	Anton Branke		*	*	*	
Praha	Moses a Jindřich Cohen				*	
Praha	Eduard Conrat					*
Praha	Josef Červinka			*		
Praha	Antonín Jan Dornhaus		*			

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Praha	Franz Droege		*			
Praha	Eduard Wilhelm Dvořák		*			
Praha	Johann M. Ehrenberger				*	
Praha	Jan Farský		*			
Praha	Johann Mathias Feilner		*	*		
Praha	Moritz Friedenthal			*	*	*
Praha	Friedrich Fuchs				*	*
Praha	Gerstberger (Johann Paul, Karl)		*	*		
Praha	Gustav Gudera			*		
Praha	Lazar Guth		*	*		
Praha	Johann Hacker		*			
Praha	Hiecke		*	*		
Praha	Gustav Horner			*	*	*
Praha	František Chalupa		*		*	
Praha	Terezie Chramostová		*			
Praha	Václav Kadeřábek				*	
Praha	Kalous (Josef a Jan)		*			
Praha	Karl Karrer		*			
Praha	Julius Kauders		*	*		
Praha	Eduard Knobloch				*	
Praha	Ferdinand Knobloch					*
Praha	Daniel Kochlík				*	
Praha	Kössler			*		
Praha	Vladimír Kremer		*	*	*	
Praha	Josef Kunzfeld	později v Brně	*	*		
Praha	Kvieton		*	*		
Praha	Josef Macháček				*	*
Praha	Franz Novotný		*			
Praha	Jan Novotný		*	*		
Praha	Václav Pechan				*	*
Praha	Josef Pokorný		*			
Praha	František Popper					*
Praha	Johann Prudil		*			
Praha	Wilhelm Radnitz/Raudnitz		*		*	
Praha	Heinrich Röhrs		*			
Praha	Josef Romý/Remy		*			
Praha	Seidl		*	*	*	
Praha	Karl Scheine		*			
Praha	Ferdinand Schmidt		*			
Praha	Johann Andreas Schneider		*			

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Praha	František Schnitzel				*	
Praha	Stegmann		*			
Praha	Alexander Schüsselbauer			*		
Praha	Šlik/Schlick		*			
Praha	Stanislav Štorch				*	
Praha	Antonín K. Švestka		*			
Praha	Math. Tollar		*			
Praha	Carl Wangberg		*			
Praha	Vilém (Vilmos, Wilhelm) Wietz	později Trnava, Písek	*	*		
Praha	Wischata			*		
Praha	Wittler		*	*	120	90
Praha	Josef Wolf		*			
Praha	Johann Wonesch				*	
Praha-Karlín	R. Habel					90
Praha-Smíchov	Josef Trausilek/Trousílek				80	60
Praha-Smíchov	Tomáš B. Žížala	později též Třebíč, Pelhřimov			100	80
Praha-Vinohrady	Krink	též Chrudim				60
Prachatice	W. Sacher				130	
Prachatice	Schneider					80
Prostějov	Rudolf Eder				*	
Prostějov	Franz Fiedler					110
Prostějov	J. Gold	též pobočka Luhačovice				90
Prostějov	Franz Hoffmann					*
Prostějov	Franz Hruban					*
Prostějov	Josef Lorenz				*	
Prostějov	A. Neckář				120	80
Prostějov	Jakob Neumann		*	*		
Prostějov	Richter				130	
Prostějov	Anton Saudschek					*
Prostějov	J. A. Sequardt				120	
Prostějov	Stanislav Vlk					*
Přerov	Johann Schmeiler				120	100
Příbram	J. Mos				120	70
Roudnice	A. Schilder					90
Rovensko	Ant. Brožek				120	
Rožnov p. R.	M. Lamberg		250	150	120	
Rožnov p. R.	S. Sinich				120	100
Rožnov p. R.	H. Weidner				120	
Rumburk	A. Berka	též Ústí nad Labem, Praha		160		
Rumburk	F. Hackel	též Česká Lípa			120	90
Rychnov (nad Kn.?)	Julius Roske			140		
Rýmařov	Franz Körner		*	160	140	120
Sedlčany	František Boreš				140	

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Sedlčany	Vilém Preis					100
Slaný	František Duras				120	90
Slaný	Ignác Hacker		250			
Strakonice	Albert					80
Strakonice	Jaroslav Šrámek					90
Stráž u Tachova	Anton König					90
Sušice	František Kneifel			190		
Sušice	Quast	Konrád Ferdinand, Marie, Gustav Adolf		160	140	110
Svitavy	R. Binder				130	100
Svitavy	Johann Kuhn				130	
Svitavy	A. Maixner				130	
Svitavy	J. A. Sequardt	též Prostějov			120	90
Šluknov	gebrüder Schwarzbach				120	
Šternberk	Glasssalon Neue Strasse		300			
Šternberk	Emmerich Kloss				140	
Šumperk	J. Kunzfeld	filiálka Brna			130	100
Šumperk	Anton Glöckner	též filiálka Pardubice	270	160	130	90
Šumperk	B. Glöckner					90
Šumperk	J. Rössler					80
Šumperk	Springer					100
Šumperk	Heinrich Zdenek					90
Šumperk	Fanny Michalke		300			
Tábor	Alexander Seik		180	130	100	70
Tábor	Ignác Josef Šechtl (Schächtl)				100	60
Tachov	Ignaz Fleissner			140	120	80
Tanvald	Johann Zeman	též Nová Paka, Vysoké nad Jizerou, Šumburk nad Desnou				70
Telč	Eduard Josef Ehrlich				120	
Telč	F. P. Machatý					90
Teplice	Heinrich Horwitz		240	*	*	
Teplice	Moritz Klempfner	později Praha	200	150		
Teplice	Carl Pietzner	množství filiálek po r. 1900			50	30
Teplice	Richard Schröer				120	
Teplice	Walter (Berta Walther)		200			
Teplice	Thiele (Adolf, Hugo)	též Žatec, Ústí nad Labem	170	120	90	
Teplice	A. Briesemeister		*	*		
Teplice	E. Deplanque		*	*		
Teplice	Max Grüner				*	*
Teplice	Theresia Köhler				*	*
Teplice	Franz Langmann				*	

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Teplice	A. Müller			*	*	
Teplice	Paul Paetch					*
Teplice	V. F. Pobuda		*	*		
Teplice	Paul Popp					*
Teplice	Julius Richter		*	*		
Teplice	Robert Otto Riedel					*
Teplice	Adolf Rössle				*	*
Teplice	Josef Rudolf				*	
Teplice	Karl Saur				*	*
Teplice	J. Sequard					*
Teplice	Paul Schild				*	
Teplice	Ferdinand Schlesinger		*	*		
Teplice	Gebrüder Schlieder				*	
Teplice	H. Schneider	pod značkou Harfa?			*	
Teplice	Steiner a Oeuvray				*	
Teplice	Arthur Voigt					*
Teplice	Anton Weidel		*	*		
Teplice	Alex. Winckelmann		*	*		
Terezín	P. A. Zeibrdlich				120	90
Trutnov	A. Lehmann					70
Trutnov	F. Pietschmann				100	
Trutnov	Anton Carl Pitzek	též pobočka Janské Lázně			110	90
Trutnov	Robert Spatzier				90	70
Třebíč	Eduard Josef Ehrlich					90
Třebíč	František Knaus		200	160		
Turnov	Ferdinand A. Brožek	též Rovensko pod Troskami, Kvasilov na Volyni; dříve Brno, později Jičín			130	100
Turnov	Kubát				130	
Turnov	Antonín Krtička		250	180	130	100
Turnov	J. Šimon				100	70
Uherské Hradiště	Wilhelm Sonntag		250			
Uherské Hradiště	Fr. Schwoiser					90
Úlibice	Lad. C. Kampelík				170	
Ústí nad Labem	A. Berka				120	80
Ústí nad Labem	Johann Edler von Schmidt					40
Ústí nad Labem	C. A. Fuchs				130	
Valašské Meziříčí	J. Hybša					90
Vamberk	A. Novák					80
Varnsdorf	Hans Halle					90
Varnsdorf	E. Poffeldt				130	
Varnsdorf	A. Schrauber	též Rumburk			120	90
Vejprty	Johann Seigerschmidt					100

město	ateliér	poznámka	1	1a	2	3
Velim	Václav Moryschka					*
Vimperk	M. Kopecký				*	*
Vrchlabí	Anton Erben				120	
Vrchlabí	J. Müller	těž Liberec, Jablonec?				70
Vrchlabí	Obholzer a Schrenk	těž Praha				90
Vsetín	Ludwig Ulrichs					100
Vysoké Mýto	F. A. Brožek	těž Turnov			100	90
Zlaté Hory	Franz Escher		270	170	130	
Znojmo	Šantrůček	těž filiálka Jindřichův Hradec	*	170	120	80
Znojmo	Silberstein					90
Žamberk	Woldemar Richard Mazura			160	130	110
Žatec	Carl L. Koch				100	80
Žatec	W. Langmann					70
Žatec	K. Müller		180	130		
Žatec	R. Schröer				100	
Žatec	S. Teller					70
Žatec	Thiele		200			
Žďár nad Sázavou	Em. Tichý					90
Železný Brod	F. Maischeder				140	
Židlochovice	Antonín Markl			(*)		

5. Literatura

Rudolf Berka: *Vodňanské fotoateliéry (nahlédnutí do jejich historie)*. Vodňany, Městské muzeum a galerie Vodňany, 2009.

Jitka Budinská: *Fotografie ze starých teplických ateliérů*. Teplice, Krajské muzeum, 1990.

Cydlík, Tomáš: Století fotografie v Prostějově. *Historická fotografie*, 01/2018.

Zbyněk Černý: *Příznivé světlo. Chebské fotografické ateliéry (1849–1945)*. Cheb, muzeum Cheb, 2016.

Alena Fojtášková: *Počátky fotodokumentace života a tradiční kultury na Valašsku*. Bakalářská diplomová práce FF MU, Brno 2013.

Zdeněk Javůrek a Jan Kotalík: *Písek ve fotografii 1860–1918*. Písek, 2007

Jičínští fotografové do roku 1945. Jičín, regionální muzeum a galerie, 2010.

Jaroslav Kocián: *Počátky fotografie na Těšínsku*. Bakalářská diplomová práce Institutu tvůrčí fotografie, Opava 2010.

Nad'a Kovaříková: *Živnostenská fotografie v Kolíně od počátků do 50. let 20. století*. Diplomová práce Institutu tvůrčí fotografie, Opava 2005.

Jan Lhoták: *Dějiny fotografie v Sušici*. Sušice: Muzeum Šumavy, 2010.

Karel Pletzer: *Českobudějovické fotoateliéry 1853–1929*. České Budějovice: Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, 2001.

Emma Riedová: *Doba korzetů a honzíků*. Blogový příspěvek, dne 17. 3. 2020 dostupné z: <http://www.riedova.cz/doba-korzetu-a-honziku/>

Kateřina Rusňáková: *Brněnská živnostenská fotografie do roku 1948*. Diplomová práce, Masarykova univerzita v Brně, 2009.

Pavel Scheufler: *Pražské fotografické ateliéry 1839–1918*. Díl I, 1839–1889, a díl II, 1889–1918. Praha: Muzeum hl. m. Prahy, 1987.

Pavel Scheufler: *Historické fotografické techniky*. Praha, Artama 1993.

Pavel Scheufler: *Galerie c. k. fotografů*. Praha, Grada 2001.

Pavel Scheufler a Valburga Vavřínová: *Fotografické ateliéry na území zemí Koruny české*. Praha, Národní památkový ústav 2017.

Michaela Stejskalová: *Fotografie v Náchodě od počátku do 2. světové války*. Bakalářská diplomová práce Institutu tvůrčí fotografie, Opava 2008.

Tomáš Štanzel, Petra Vávrová: Přehled historických fotografických technik. In: *Historická fotografie*. Sborník pro prezentaci historické fotografie ve fondech a sbírkách České republiky, 2008/2009.

Vydáno v Mikulově = *Herausgegeben in Nikolsburg: mikulovské fotoateliéry a nakladatelství do roku 1945*. Mikulov, Regionální muzeum v Mikulově, 2014.

Luděk Wunsch: Staré fotografické ateliéry ve Slezsku. In: *Třetí rozměr staré Opavy*. Opavská kulturní organizace, 2016.